Dosarul nr.5r-466/2023
4-23010289-12-5r-20012023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26.07.2023

mun. Chişinău

Judecătoria
Chişinău (*sediul Buiucani*)

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei,

Judecător
Elena Ungureanu

Grefier Cristina Roșcovan -Filimancov

Cu participarea:

Contestatarei
Lidia Nesmeianova

Avocatului în interesele contestatarei
Alexandru Savva

examinând în ședința de judecată publică contestația înaintată de către ***Lidia Nesmeianova,*** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 864765 din 29.12.2022, încheiat de către agentul constatator al IP Centru, Vasile Marcuța, în baza art.78 alin.(1) Cod contravențional, -

A C O N S T A T A T:

Prin contestația depusă la 31.01.2022, Bătrîncea Ivan a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05

426913 din 20.01.2022 pe motiv că nu există faptul contravenției, invocând următoarele argumente:

Agentul constatator, în circumstanțe neclare, a constatat faptul săvârșirii contravenției prevăzute de art.357 alin.(1) Cod contravențional.

La data de 25.01.2022, prin intermediul scrisorii recomandate, a recepționat procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în baza prevederilor art.357 alin.(1) Cod contravențional, potrivit cărui, Bătrîncea Ivan a discutat cu un ton ridicat și a ascultat muzică.

Susține autorul contestației că, i-a fost imputată în mod arbitrar săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art.357 alin.(1) Cod contravențional, iar agentul constatator nu a probat existența elementelor contravenției nominalizate. Consideră că, sesizarea depusă are un caracter calomnios, iar agentul constatator nu a verificat acest lucru, ultimul pur și simplu a reținut această declarație ca probă la dosar.

Solicită admiterea contestației, anularea procesului-verbal ca fiind ilegal din motiv că nu există faptul contravenției.

Totodată, solicită în cazul în care va fi în imposibilitate de a se prezenta la ședință, examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată, contestatara *Lidia Nesmeianova* a susținut contestația integral solicitând admiterea din motivele indicate.

În ședința de judecată, *avocatul Savva Alexandru în interesele lui Nesmeianova Lidia* a susținut integral contestația, solicitând admiterea acesteia cu dispunerea anulării procesului-verbal cu privire la contravenție contestat, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptei.

Martorul Nesmeianova Natalia, fiind audiată în ședința de judecată, a declarat instanței că Nesmeianova Lidia este sora, sunt în relații foarte bune. Crăciun Olga este vecina, în ultimii ani sunt în relații

ostile. La data de 14.11.2022, era împreună cu Nesmeianova Lidia, veneau de la grădiniță și vecina Crăciun Olga a început să le numească cu cuvinte necenzurate și cu trotineta a lovit-o la spate. La care ea s-a întors, astfel a fost lovită cu trotineta peste umăr. La ce Nesmeianova Lidia i-a spus lui Crăciun Olga să se liniștească. Ulterior, Crăciun Olga a lovit nepoțica cu piciorul în spate, ea s-a aplecat pentru a ridica nepoata, iar Crăciun Olga s-a năpustit asupra lor, la care Nesmeianova Lidia a apucat-o de păr și a îndreptat-o de ele. Ulterior a chemat poliția.

Agentul constatator din cadrul IP Centru mun.Chișinău, Vasile Marcuța, fiind citat legal despre data, locul și ora ședinței, și anume prin poșta electronică la adresa ips-centru@igp.gov.md, nu s-a prezentat, *dar prin cererea din 11.02.2022 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa* (f.d.54).

Victima Olga Crăciun fiind legal fiind citată legal despre data, locul și ora ședinței, și anume prin telefonogramă, încadrul ședinței de judecată, fiindu-i expediat și sms, nu s-a prezentat, nu a informat instanța despre motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea cauzei în lispă.

Astfel, potrivit art.455 alin.(2), (3) Cod contravențional instanța consideră drept posibilă examinarea cauzei în lipsa victimei și agentului constatator, procedura citării fiind respectată.

Audiind participanții la proces, examinând contestația și verificând procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art.448 alin.(1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord

cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

Instanța de judecată fiind investită cu soluționarea contestației, verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la constatare și deciziei de sancționare.

Analizând procesul-verbal contestat, instanţa reţine că acesta nu este semnat de persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional, agentul constatator completând procesul-verbal cu privire la contravenţie cu menţiunea că a fost încheiat în lipsă.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) din Codul contravenţional*, în cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1), din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia*.

Potrivit art. 448 alin. (3) din Codul contravenţional, persoana faţă de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunţarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.

Analizând materialele dosarului, în special procesul-verbal cu privire la contravenție ***(f.d.5),*** pentru a face dovada comunicării către Nesmeianova Lidia a deciziei de sancționare, instanţa reține că acest

înscris nu face dovada comunicării, prevederile legale fiind foarte clare: semnarea pentru primirea copiei de pe proces-verbal.

În aceste condiţii, instanţa apreciază că autoritatea învestită cu examinarea cauzei nu a comunicat în condiţii legale hotărârea de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest context, instanţa reţine că decizia de sancţionare nu a fost înmânată lui Nesmeianova Lidia nici la data emiterii, nici ulterior.

Prin urmare, instanţa observă că contestația a fost formulată în interiorul termenului de 15 zile, termen calculat de la momentul la care a aflat că figurează cu amendă aplicată prin procesul-verbal din 29.12.2022. Faţă de aceste aspecte, instanţa va repune contestatara în termenul de contestare și se va pronunța, în continuare, în privinţa legalităţii și a temeiniciei actului contestat.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată reţine că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 din Codul contravenţional.

Instanţa de judecată a stabilit că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 29.12.2022 a fost încheiat *în absența* persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. Astfel, în **rubrica 15** „Procesul-verbal a fost încheiat în” este indicat „absența persoanei”.

Pentru respectarea condiției legalității procesului-verbal, agentul constatator urma să asigure semnarea acestuia de un martor, prin care se adeverea lipsa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, însă faptul dat nu a fost consemnat și certificat prin semnătura a unui martor asistent, cu indicarea datelor ce ar permite identificarea și citarea acestuia ***(f.d.5).***

Prin urmare, în lipsa semnăturii, datelor de identitate și de contact ale martorului-asistent, nu este posibilă citarea lui pentru a fi audiat întru elucidarea circumstanțelor întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție.

Conjunctura descrisă accentuează faptul că procesul-verbal contestat nu întrunește condițiile specificate în art.443 alin.(6) Cod contravenţional.

În conformitate cu art.443 alin.(6) din Codul contravenţional, lipsa persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional ori refuzul acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia.

Această obligație procesuală la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție rezultă și din conținutul art.388 alin.(8) Cod contravenţional, care stipulează că, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

Din conținutul procesului-verbal reiese faptul că, absența lui Nesmeianova Lidia la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a fost consemnată prin semnătură de către un martor.

În sensul art.378 alin.(1) Cod contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza

contravenţională este obligată să le asigure părţilor și altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale, în condiţiile prezentului cod. Pentru început, obligaţia invocată este realizată prin intermediul art.382 alin.(1) Codul contravenţional, potrivit căruia citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa, pentru desfășurarea normală a procesului contravenţional.

Din interpretarea art.375 alin.(1) în coroborare cu art.384 alin.(2) Cod contravenţional și pentru asigurarea unui proces echitabil în conformitate cu rigorile Convenției Europene a Drepturilor Omului, părțile la procesul contravenţional trebuie să beneficieze în totalitate de drepturile procesuale în condițiile prevăzute de Codul contravenţional. Excepție de la regula menționată o constituie constatarea nerespectării obligației făptuitorului de a se prezenta la citarea autorității competente, prevăzută de art. 384 alin.(4) lit.a) Cod contravenţional, fapt care ar permite soluționarea cauzei contravenționale în lipsa acestuia.

Astfel, art.443 alin.(6) Cod contravenţional este incident doar atunci când autoritatea competentă a întreprins toate măsurile legale de a înștiința cu privire la data, ora și locul examinării cauzei contravenționale persoana împotriva căreia s-a pornit procesul contravenţional și, dacă aceasta din urmă, nu s-a conformat dispozițiilor art.382 alin.(4) din legea citată, adică nu s-a prezentat nemotivat la agentul constatator sau nu a informat organul respectiv în cazul imposibilității de a se prezenta.

Pornind de la aceste premise, se poate observa faptul că legislația conferă putere actelor întocmite de către agentul aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constatările sale fiind având prezumția de temeinicie și de legalitate. Însă, organul constatator nu este în drept să examineze cauza contravențională în lipsa persoanei împotriva căreia a

fost pornit procesul contravenţional, cu excepția cazului în care persoana își exprimă în mod clar dorința de a nu se prezenta la examinarea cauzei sale.

Analizând materialele dosarului, instanța a constatat că *nu există dovada citării* pentru data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie din data de 29.12.2022.

În consecință, cu privire la o presupusă încălcare a art.443 alin.(1) lit.f) și g) Cod contravenţional, instanța învederează că, în absența făptuitorului, acestuia nu-i pot fi aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art.384 și nici el nu poate să formuleze obiecții sau să prezinte probe în apărarea sa.

Cu privire la respectarea dreptului la apărare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reţinut posibilitatea „părţii acuzate” (a contravenientului) de a solicita și obţine audierea unor martori în condiţii de contradictorialitate, de a depune obiecţii, de a aduce explicaţii și de a cunoaște învinuirea adusă.

Sub acest aspect, este evident că petentul *nu a fost citat legal* pentru soluționarea cauzei contravenționale și nu a beneficiat de garanțiile procesuale prevăzute de art.384 alin.(2) și art.378 Cod contravenţional.

Această împrejurare confirmă că procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost întocmit cu respectarea art.443 alin.(1) lit.d), f) și g) Cod contravenţional. Or, aceste dispoziții legale asigură respectarea dreptului la apărare al făptuitorului, iar potrivit art.381 alin.(4) din legea menționată, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana

în a cărei privință a fost pornit procesul contravenţional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 445 Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate de art.443 are ca efect nulitatea acestuia.

În conformitate cu art.461 alin.(1) Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Având în vedere cele constatate, instanţa apreciază că persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional nu poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă asupra căreia planează suspiciunea nerespectării exigenţelor legale impuse prin art.443 Cod contravenţional, elemente esenţiale în prezenta cauză.

Din acest considerent, nu se impune analiza celorlalte motive de fapt invocate de către contestatar, precum și a temeiniciei procesului-verbal.

În această ordine de idei, instanţa de judecată constată încălcarea prevederilor art.443 alin.(6) Cod contravenţional de către agentul constatator la încheierea procesului-verbal seria/nr.MAI05 864765 din 29.12.2022, astfel, instanța admite contestaţia, declarând nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile art. 441, art.443, art.448 și art.462- 463 Cod contravenţional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația înaintată de către ***Lidia Nesmeianova.***

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 864765 din 29.12.2022, încheiat de către agentul

constatator al IP Centru, Vasile Marcuța, în privința lui ***Lidia Nesmeianova*** în baza art.78 alin.(1) Cod contravențional , cu *încetarea* procesului contravenţional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător
Elena Ungureanu